

Крымы сүлвэлжэ ябаһан советскэ сэрэгүүдтэ баяр мэндэ!

Бүхы оронудай пролетаринар, изгэдэгтэй!

1944 оной апрелин

15

СУББОТО
№ 75 (4458)
Сэн 20 мунгэн

Бүрхэт-
Монгол

ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМ ба
УЛАН-УДЫН ГК-гэй
болон БМАССР-эй
ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ
ОРГАН

Верховно Главнокомандалагшын ПРИКАЗ

Армиин генерал ЕРЁМЕНКОДО

Тусгаар ПРИМОРСКО армиин сэрэгүүд ак-монайска позицинууд дээрэ дайсанай хамгаалгын газарыг нэгтэ сохижо мүнөөдөр, апрелин 13-да, Крымэй зүүн-урда эрье дээрэ дайсанай хамгаалгын газарай түшэг тулгуурини шухала пункт болохо ФЕОДОСИЯ гэдэг Хара далай дээрэхи порт ба городыг эзэлэн абаба.

ФЕОДОСИЯ гэжэ город ба портыг эзэлэн абахын түлөө болоһон дайн байлдаануудта генерал-майор ПРОВАЛОВАЙ, генерал-майор КОЛДУБОВАЙ, генерал-майор ГОРБАЧЕВОЙ, полковник ПРЕОБРАЖЕНСКИЙ, полковник ВАСИЛЕНКЫН сэрэгүүд; артиллерии генерал-майор СОКОЛЬСКИЙ, артиллерии генерал-майор ЛЕГТЯРЁВОЙ, полковник КАЛИНИНАЙ, полковник ДЮРБЫН, подполковник МОРОЗОВОЙ артиллеристнууд, полковник ДЕРГУНОВОЙ, полковник РУДАКОВОЙ, майор СОЙЧЕНКЫН, майор МАЛЫШЕВАЙ танкистнууд; инженернэ сэрэгүүдэй генерал-майор ПИЛИПЕЦЫН сапёрнууд ба авиацин генерал-полковник ВЕРШИНИНЭЙ, авиацин генерал-лейтенант ЕРМАЧЕНКЫН лётчигууд шал-

гаржа гараба.

Ингэжэ туйлаһан илалтыг тэмдэглэхин тулада ФЕОДОСИЯЕ сүлөөлхын түлөө болоһон дайн байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгарһан соединенинүүд болон частнуудта „ФЕОДОСИЙСКА“ гэхэн нэрэнүүдыг олгожо, орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдөр, апрелин 13-да, 20 част манай Эхэ ороной столица МОСКВА болбол ФЕОДОСИЯ гэжэ город ба портыг эзэлэн абаһан тусгаар Приморско армиин шэн габьяата сэрэгүүдтэ зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар арбан хоёр дахин артиллериин буудалга хэжэ, Эхэ оронойгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо һайн дайшалхы ябуулгануудыг хэһэнэйн тулада ФЕОДОСИЯЕ сүлөөлхын түлөө болоһон байлдаануудта хабалдалсаһан Танай хүтэлжэ байгаа бүхы сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө ба бээ даанхай байхын түлөө болоһон байлдаануудта ами бээ үгэһэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг лэ!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ товилог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал
И. СТАЛИН.

1944 оной апрелин 13.

Верховно Главнокомандалагшын ПРИКАЗ

Армиин генерал ТОЛБУХИНДА

4-дэхи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд добтолгоёо амжалтатайгаар үргэлжэлүүлжэ, танкова соединенинүүд болон ябан сэрэгүүдэйнгээ зоримгой шанга сохилто хэһэнэй эсэстэ мүнөөдөр, апрелин 13-да, Крымэй баруун эрье дээрэ немецүүдэй хамгаалгын газарай түшэг тулгуурини шухала пункт болохо ЕВПАТОРИЯ гэдэг город ба Хара далай дээрэхи портыг эзэлэн абаба.

ЕВПАТОРИЯЕ эзэлхын түлөө болоһон дайн байлдаануудта генерал-лейтенант ЗАХАРОВАЙ, генерал-лейтенант ЧАНЧИБАДЗЫН, генерал-майор ЦАЛИКОВАЙ, подполковник ПУЗАНОВАЙ сэрэгүүд; артиллерии генерал-майор СТРЕЛЬБИЦКИЙ, майор МОЗГУНОВОЙ, подполковник ЧИЖИНОВЭЙ артиллеристнууд; танкова сэрэгүүдэй генерал-майор ЮДИНЭЙ танкистнууд ба авиацин генерал-майор КУЗНЕЦОВОЙ, полковник ЧУЧЧЕВАЙ лётчигууд шалгаржа гараба.

Ингэжэ туйлаһан илалтыг тэмдэглэхин тулада дайн байлдаануудта үлэмжэ

ехээр шалгарһан соединенинүүд болон частнуудта „ЕВПАТОРИЙСКА“ гэхэн нэрэнүүдыг олгожо, орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдөр, апрелин 13-да, 21 част манай Эхэ ороной столица МОСКВА болбол ЕВПАТОРИЯ гэжэ городыг сүлөөлхэн 4-дэхи Украинска фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар арбан хоёр дахин артиллериин буудалга хэжэ, Эхэ оронойгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо һайн дайшалхы ябуулгануудыг хэһэнэйн тулада ЕВПАТОРИЯЕ сүлөөлхын түлөө болоһон байлдаануудта хабалдалсаһан Танай хүтэлжэ байгаа бүхы сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө ба бээ даанхай байхын түлөө болоһон байлдаануудта ами бээ үгэһэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг лэ!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ товилог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал
И. СТАЛИН.

1944 оной апрелин 13.

Верховно Главнокомандалагшын ПРИКАЗ

Армиин генерал ТОЛБУХИНДА

4-дэхи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд добтолгоёо улам саашан ябуулжа танкова соединенинүүд ба ябан сэрэгүүдэй эршэтэй шанга атака хэжэ, мүнөөдөр, апрелин 13-да, Крымскэ хахад аралай урда эрьени портнууд тэвшэ ороһон замуудыг халхалжа байһан, дайсанай хамгаалгын газарай түшэг тулгуурини гол пункт болохо Крымэй столица СИМФЕРОПОЛЬ гэжэ городыг эзэлэн абаба. СИМФЕРОПОЛЬ городыг эзэлэн абахын түлөө болоһон дайн байлдаануудта генерал-лейтенант КРЕЙЗЕРЭЙ, генерал-майор РАЗУНАЕВАЙ, генерал-майор КОШИВОЙН, генерал-майор ПОТАПЕНКЫН, генерал-майор БОБРАКОВОЙ, полковник РОДИОНОВОЙ сэрэгүүд; полковник СОЛОВЬЁВОЙ, полковник НОЦЕЛУЕВАЙ, полковник ФЕЩЕНКЫН, полковник ЖИДКОВОЙ, подполковник АРХИНОВАЙ, подполковник ХРОМЧЕНКЫН, подполковник ХРАНОВИЦКИЙ, майор НЕДЕЛЬКЫН танкистнууд; артиллериин генерал-майор ТЕЛЕГИНЭЙ, полковник КАПЛАНОВАЙ, полковник ВАСИЛЕНКЫН, полковник НАВЛОВАЙ, полковник КАЛЬНИЧЕНКЫН, подполковник ЯРОМЕНКЫН, подполковник МАЦИЕВСКИЙ, подполковник ВЛАСЕНКЫН артиллеристнууд; хэлхээ-хөлбооной сэрэгүүдэй генерал-лейтенант КОРОЛЁВОЙ, полковник ОБАНИЧЕВАЙ хэлхээ-хөлбоонод; полковник ПАВЛОВАЙ, майор СЫЧЕВОЙ сапёрнууд; авиацин генерал-майор САВИЦКИЙ, полковник ГЕЙБЫН, полковник КАРЯКИНАЙ, полковник ПРУТКОВОЙ, полковник СИТКИНЭЙ лётчигууд шалгаржа гараба.

Ингэжэ туйлаһан илалтыг тэмдэглэхин тулада СИМФЕРОПОЛИНЕ сүлөөлхын түлөө болоһон дайн байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгарһан соединенинүүд болон частнуудта „СИМФЕРОПОЛЬСКО“ гэхэн нэрэнүүдыг олгожо, орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдөр, апрелин 13-да, 22 част манай Эхэ ороной столица МОСКВА болбол СИМФЕРОПОЛЬ городыг эзэлэн абаһан 4-дэхи Украинска фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ хоёр зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар хори дахин артиллериин буудалга хэжэ, Эхэ оронойгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо һайн дайшалхы ябуулгануудыг хэһэнэйн тулада СИМФЕРОПОЛИНЕ сүлөөлхын түлөө болоһон байлдаануудта хабалдалсаһан Танай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө ба бээ даанхай байхын түлөө болоһон байлдаануудта ами бээ үгэһэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг лэ!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ товилог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.
1944 оной апрелин 13.

Улаан Армиин агаарай-сэрэгэй хүсэнуудэй офицернуудтэ Советскэ Союзай Геройн нэрээрэгэ олгогдобо

Немецкэ булимтарагшадта Улаан Армиин агаарай-сэрэгэй эсэргүү тэмсэлэй фронт дээрэ Командованингаа дайшалхы даалгаваринуудыг жэшээтэ һайнаар дүүргэхэ зуураа шэн зориг болон баатаршалга гарганаһын түлөө СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй байгша оной апрелин 13-ай Указаар Улаан Армиин агаарай-сэрэгэй хүсэнуудэй бүлэг офицернуудтэ Ленинэй орден болон «Алтан Одон» гэжэ медаль барюулгатайгаар Советскэ Союзай Геройн нэрээрэгэ олгогдобо. Бүхы дээрэ 67 офицертэ Советскэ Союзай Геройн нэрээрэгэ олгогдоо. (ТАСС).

Советскэ Союз ба Шэнэ Зеландиин хоорондо дипломатическа харилсаан байгуулагдаба

Великобританида һуугаа Шэнэ Зеландиин Дээдэ Комиссар господин В. Дж. Джордан гэгшын Великобританида һуугаа СССР-эй Элшэн сайд хүрэр Ф. Т. Гусевтай хэлсээ хэһэнэйн эсэстэ үсэгэдэр, апрелин 13-да, СССР-эй ба Шэнэ Зеландиин правительствануудай хоорондо дипломатическа харилсаануудыг байгуулха ба элшэн түлөөлөгшэдыг андалдаха тухай нотонуудыг абалсаһан байна.

Советскэ Информбюроһоо

Апрелин 13-ай оперативна мэдээ

Апрелин 13-ай туршада ОДЕССА городһоо баруун-урдуур манай сэрэгүүд үсэг шанга байлдаануудыг хэжэ Одесскэ областин ОВИДИОПОЛЬ гэдэг районно центрыг, СКУРТЫ, МОЛДОВА, БАРАБОЙ, САНЖИЙНА, ТОМАШЕВКА, ДАЛЬНИК, НОВЫЙ ПОСЕЛОК, ГРИБОВКА гэдэг хуурин газарнуудыг болон БАРАБОЙ, ОВИДИОПОЛЬ гэдэг түмэрзамай станцинуудыг эзэлэн абаба.

4-дэхи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд довтолгоо улам саашан ябуулжа танкова соединениүүд болон ябган сэрэгүүдэй өрмэлзэлгэтэ аана хээд, апрелин 13-да Крымскэ хахад аралай үрдэ эрьбейн портнууд тээшэ орохо замуудыг халхалжа байһан ба дайсанай хамгаалгын газарай түшэг тулгуурин гол пункт болохо Крымскэ столица СИМФЕРОПОЛЬ городыг, Крымскэ баруун эрьедэ немецүүдэй хамгаалгын газарай түшэг тулгуурин шухала пункт байһан ба Хара далай дээрхи порт болохо ЕВПАТОРИЯ гэдэг городыг эзэлэн абаад, мүн тэрэшлэн 500 гаран бусад хуурин газарнуудыг, тэдэнэй дунда Крымскэ ДЖУРЧИ, АКШЕИХ гэдэг районно центрүүдыг, НОВЫЙ НИЗИЛ-БАЙ, АТАЙ, НЕЧЬ, БИЮК БУЗАВ, ФРИЛИНГ, БЮТЕНЬ, СПАТ, САРАБУЗ КАРА-НАЙМАН, КОДЖАМБАН, КОНСТАНТИНОВКА, ЗСКИ-АЛИ БОЛГАРСКИЙ, АННОВКА, ТАБУЛДЫ, НОВО-ЦИРИЦЫНО гэдэг томо хуурин газарнуудыг ба НИТАЙ, САРАБУЗ, КАРА-КИНТ гэдэг түмэрзамай станцинуудыг байлдаатайгаар эзэлээ.

Манай сэрэгүүдэй сохилтодо дайрагдажа сухарихадаа дайсан болбол хүн хараяа ба техникэ зэбсэгээ ехээр алдана. Уридшалан абтаһан мэдээнэй өһөөр, апрелин 12-ой үдэшлэн багта 4-дэхи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд дайсанай 11.000 гаран солдат болон офицернуудыг плендэ абтаһан байгаа.

Тусгаар ПРИМОРСКО армийн сэрэгүүд Ан-Моной гэжэ газарта хэһэн дайсанай хамгаалгын газарыг Лэжэ сохино, довтолгооо саашан ябуулан, апрелин 13-да Крымскэ зүүн-урда эрьедэхи дайсанай хамгаалгын газарай түшэг тулгуурин шухала пункт байһан ба Хара далай дээрхи порт болохо ФЕОДОСИЯ гэдэг городыг эзэлэн абаба. Мүн тэрэшлэн 100 гаран бусад хуурин газарнуудыг, тэдэнэй дунда Крымскэ районно центрүүд болохо СТАРЫЙ КРЫМ городыг, ИСЛАМ-ТЕРЕК тосхоние, ВЛАДИСЛАВОВКА гэдэг түмэрзамай узловой станциг, СЕМЕНОВКА, НОВЫЙ КАРАБАЙ, НАЙМАН, ИЗЮМОВКА гэдэг томо хуурин газарнуудыг, БОЛГАРСКАЯ гэдэг колони, КОКТЕБЕЛЬ ба САРЫГОЛЬ, ИСЛАМ-ТЕРЕК, КИЛИЧИ гэдэг түмэрзамай станцинуудыг байлдаатайгаар эзэлбэ.

Уридшалан абтаһан мэдээнэй өһөөр, апрелин 12-ой үдэшлэн багта тусгаар ПРИМОРСКО армийн сэрэгүүд дайсанай 9.000 гаран солдат ба офицернуудыг плендэ абтаһан байна.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ бага зэргын байлдаанууд болобо.

Апрелин 12-ой туршада манай сэрэгүүд бүхы фронтнууд дээрэ 35 немецкэ танк тэмтээһэн ба үгы хэһэн байха юм. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 38 самолет унагаагдаа.

★ ★ ★

Одесса городһоо баруун-урдуур манай сэрэгүүд довтолгооо үргэлжэлүүлбэ. Айхабтар шанга байлдаануудыг хэжэ советскэ сэрэгүүд Одесскэ областин Овидиополь гэдэг районно центрыг, мүн хэдэн ондоо хуурин газарнуудыг эзэлэн абаба. Дайсанай хяа бута сохигдоһон частьнуудһаа үлэһэн сэрэгүүд Днестр мурэнэй татуурнуудта хашаагаад саг үргэлжэ советскэ артиллерийн буудалгада орожо байна. Манай авиаци Бугазский майкын гарса шадар, Аккерман гэдэг түмэрзамай станци дээрэ дайсанай сэрэгүүд, транспорт ба түмэрзамай эшелонуудай бөөгнөрөлгыг үдэр хүннүгү бомбодон довтолбо.

Советскэ летчигүүд түмэрзамай 2 эшелон бута сохино, олон вагоние тэһэлһэн, 100 шахуу автомашинануудыг үгы хэһэн ба дайсанай сэрэгүүдыг тэһэн эхлэн катер болон поитоние шэнгээһэн байна.

* * *

4-дэхи Украинска фронтын сэрэгүүд довтолгооо амжалттайгаар үргэлжэлүүлбэ. Дайсан болбол Крымскэ урда портнууд тээшэ орохо замуудыг халхалжа байһан Симферополь городыг ябашыг алдангүйгөөр гартаа бариха гэжэ хэдэһэн байгаа. Немецкэ командованц үшөө байл-

даанда хабаадласагүй частьнуудһаа Симферополь тээшэ татан асараа. Тибешыг наа гитлеровецүүд советскэ сэрэгүүдэй турьтын урдаһаа тэсэн тулажа шадаагүй. Манай танкова соединениүүд ба ябган сэрэгүүд Сарабуз Болгарский гэдэг тосхоние эзэлэн абаа, элэнтэй нэгэн доро Симферополь хамгаалжа байһан дайсаные хэдэн зүгһөөн эриг шангаар довтолбо. Немецкэ полевой жандармерийн тусхай отрядүүд мэгдэн һацан сухариха ябаһан немецкэ солдадуудыг тогтоогоод, тэндэн буудан алаа. Тээг нимэшьг хэрзэги бузар хэмжээ абахадаш туһа боложо үгөөгүй. Немецкэ командовани сэрэгүүдэй гуримтай болгожо, бага зэргыг даасатай эсэргүүсэлтэ хэжэ шадаагүй.

Манай сэрэгүүд дайсанай эсэргүүсэлтыг нуга дараад, мүнөөдөр Крымскэ столица Симферополь эзэлэн абаба. Элбэг ехэ трофей, тэдэнэй дунда буу зэбсэг, номо хэрэгсэл болон сэрэгэй зөөри тэһэн түмэрзамай 10 эшелон булагдан абтаа. Манайхитай ондоо частьнууд бута сохигдоһон немецкэ болон румынскэ сэрэгүүдыг мурдэн намнаһаар 60-һаа дээшэ километр урагшаа дабшажа, Евпатория гэдэг город ба портыг хүннүгү эриг

довтолгоор эзэлбэ. Энэ 2.000 шахуу гитлеровецүүд үгы хэгдэһэн байгаа. Немецүүдһэ 70 ехэ буу, 200 пулемет, 69 миномет, 400 гаран автомашин ба повозко, номо хэрэгсэлтэй ба сэрэгэй зөөритэй хэдэн склад булагдан абтаа. Булагдан абтаһан трофей ба плендэ абтаһан хүнүүдэй тоо час бүри нэмэжэ байна.

* * *

Тусгаар Приморско армийн сэрэгүүд Ак-Моной гэжэ газарта немецүүдэй эсэргүүсэлтыг нуга дараад, хойноһоонь намнаһаар Феодосия городто сүмэрэн оробо. Ойрохон зуурада үйлсын байлдаа хэһэнэйгээ һүүлээр манай сэрэгүүд Феодосия гэдэг город ба портыг эзэлэн абаа. Доштолгооо үргэлжэлүүлжэ, советскэ танкистнууд болон ябган сэрэгшүүд Крымскэ зүүн-урда эрьезубшан баруулжаа түргэнөөр дабшажа ябана. Хэдэн партизанска отрядүүд нэгдэжэ Улаан Армийн сэрэгүүдтэ туһалалсан Старый Крым городто довтолон ороод Феодосияһаа мэгдэн түлмэрдэн сухариха ябаһан дайсанай частьнуудай сухариха талинха замуудыг таһалаа. Советскэ боецүүд ба партизанууд хамтаржа сохилто хэхэдэ дайсанай энэ бүлэглэлгыг бүрмүһэн бута нэрбэн һалгааба. Олон немецүүд ба румынууд буу зэбсэгээ хурьяжа плендэ ороо. Тэндэ 20 танк, 220 ехэ буу ба миномет, 370 пулемет, 3.000 морид, буу зэбсэгтэй, номо хэрэгсэлтэй, эдэ хоолой зүлтэй томо складууд булагдан абтаба. Зуураа дайралдаһан газартаа аһалан тогтохо гэгдэн дайсанай бүхы хэдэглэнүүд манай габшагай частьнуудай эршэтэй шанга сохилтонуудаар бүрүү хүрэхэн байгаа.

* * *

Хара далайн флотой бүлэг торпеднэ катернууд Крымскэ баруун эрьезубшан хажуулай болон торпеднэ 15 катернууд харуултай ябаһан дайсанай 2 десантна түргэн баржын ябахыг хараһан байгаа. Дайсанай тоогоороо нилсэн булюу байһаншыг муртэн советскэ торпеднэ катернууд дайсанай судануудыг довтолжо шаламар маневроо хээд нэгэ десантна түргэн баржа ба хажуулай катерыг шэнгээбэ.

Крымскэ урда эрьбейн портдо Хара далайн флотой летчигүүд дайсанай баһа нэгэ десантна түргэн баржыг шэнгээгээ

* * *

Барановичска областдо дайлагдажа ябаһан хэдэн Белорусска партизанска отрядүүд 7 хоног соо 13 немецкэ сэрэгэй эшелоние хажуу худар халаан унагааба. Эдэ эшелонуудай халин унахада 11 паровоз, горючитай цистерна, ашаа тээбэритэй 80 вагон ба 15 зайдан вагон үгы хэгдэ. Держинский нэрэмтэжэ отрядтай партизанууд немецкэ карательна отрядта довтолһон байгаа. Партизанууд 80 гитлеровецые хюдажа, немецүүдэй Германи хударга каторгада туужа ябаһан эгээлэй советскэ гражданинуудыг сүлөөлһөн байна. Ондоо нэгэ газарта советскэ патриотууд 700 рельс тэһэлжэ хэлхээ-холбоной телеграфно-телефонно линии 21 километр газарта отолһон байна.

Партийна ажабайдал

Хүдөө-ажахын мэргэжэлтэдыг олоор бэлэдхэхэ

Хүдөө-ажахын жэлыг амжалттайгаар үнгэргэхэ тушаа манай аймагай колхозуудай үмэнэ айхабтар хариуцалгатай зорилгонууд табигдана гэшэ. Түбхын түрүүндэ, манай колхозууд болбол газартааралангай ургасыг улам дэшлүүлжэ, колхозно малайнаа ашаг үгэлгыг үргэдхэхэ, мүн гурэһэйгөө урдахы уялгатай түлбэринүүдыг саг болзор соонь дүүргэхэ талаар недондонойхидо орходоо ехэхэн илалтануудыг туйлаха уялгатай.

Үнгэргэгшэ 1943 оной нюурта аймагай колхозуудай хүтэлбэрилхы кадрнуудай составын 70 процент шахуу шэнэдхэгдэһэн байгаа. Эдэнэр хадаа горьтойхон туһаламжа үзүүлхыг эринэ гэшэ. Тэдэнэртэ түрүүшүүлэй дүй дүршэлыг халаан абхуудха хэрэг эмхидхэхэ ябадал угаа шухала болоно.

Хүдөө-ажахын хүтэлбэрилхы кадрнуудай мэргэжэлыг дэшлүүлжэ талаар манай аймаг соо нилээдгүй ехэхэн хүдэлмэри эрхилэгдэһэн байна. Аймагай колхозно хургуулийн талаар 15 хүнийг агротехникын мэргэжэлдэ хургаабди. Мүн хэдэн арбаад хүнийг фермэнүүдэй тоо бүридхэгшэдтэ, ОТФ ба СТФ-е даагшанараар бэлэдхэгдээ. 16 хүн тамхи таригшад ба огородно бригадын бригадирнуудаар бэлэдхэгдэжэ гаргагдаба. Нү-товарна фермыг даагшанараар, ветеринарна фельдшернуудай мэргэжэлдэ олоншог хүн хургагдажа байха юм.

Манай аймагай хоёр МТС-үүдээр трактористнуудай мэргэжэлдэ 50 хүн хургадаа. Мүн 30 тракторист өөһэдынгөө мэргэжэлыг дэшлүүлжэ талаар хургуулида ябажа байна. Трак-

торна отряднуудай бригадирну болон мехапигуудаар 7 хүн хургагдажа байна. Аймагай бүхы колхозуудаар богонихон болзор курсануудыг плүгшадар, сепцигүүдээр болон борнойшоо үнгэргэгдөө.

Тарянаһалай бригадирнуудай бригадирнуудтай, звеньянуудтай болон тарилгын шангыг рые шалгаһа инспекторнуудтэй, тэдэнэй бүгэдэн хабаадагатайгаар кустовой агротехникскэ семинарнууд үнгэргэгдэһэн байна. Түсэбэй өһөөр 13 колхоз байнер бэлэдхэхэ байһан аарчүнөө 15 комбайнер бэлэдхэгдэбди. Мүнөө аймаг сөмнэй логотодуудыг болон овошөөдүдхыг, мүн һаалыпат, хонишотыг тугалшад, моринот гэхэ мэтыг мэргэжэлтэдыг бэлэдхэхэ 6 хургуули шэнээр эмхидхэгдээд хүдэлмэрилжэ байна.

Тэрэһнээ гадна, аймагай түрүү колхозуудай баян дүй дүршэлтэй малажалай хүтэлбэрилхы кадрнууд өөһэдынгөө мэргэжэлдэ бусадые хургаха ябада түргэнөөр эрхилнэ. Жэшээликдэ, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой зоотехник нүхэр Капустина Молотовой нэрэмжэтэ колхозой зоотехник нүхэр Абидуева «Интернационал» колхозой зоотехник нүхэр Будажапова гэгшэд саг үргэлжэ өөһэдынгөө мэргэжэлдэ бусад колхозуудайнгаа малшадые хургажа байна.

Ушар нимэһээ партийна эхи организацинуудай секретарьнууд болбол хүдөө-ажахын мэргэжэлтэдыг олоор бэлэдхэхэ тушаа гол анхааралга табиха үүргэтэй ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айномон болоно.

П. ХАЛТАНОВ,
кадрнуудыг эрхилжэ секретарь.

Агитаторнуудай семинар

ВКП(б)-гэй Улан-Удын Городской райкомой пропаганда ба агитациин таһагай хүдэлмэрилэгшэд хадаа район срохи агитаторнуудтаа туһаламжа үзүүлжэ талаар ехэхэн эмхидхэлэй хүдэлмэри эрхилнэ.

Нүхэр Сталиной түүхэтэ приказуудыг үргэн нийтэ ажалтада һайнаар ойлгуулха олон зорилготойгоор хүүлэй үедэ агитаторнуудай семинар олон дахин үнгэргэгдэһэн байгаа.

Мүнөө Майн нэгэнэй һайн үдэрлэлгэдэ бэлэдхэхэ, тэрэнэй урда тээхи социалистическэ мү-

рысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ апрель һарынгаа үйлэдбэрийн түсэбтыг болзорхоонь урид эрхилшанартайгаар дүүргүүлжэ зорилготойгоор манай агитаторнууд ехэхэн хүдэлмэри эрхилжэ байна.

Һаяар райкомой агитаторнуудай бүгэдэн хабаадагатайгаар семинар болохо үнгэргэгдэхэ гэжэ һанаашалагдаба. Энэ семинар дээрэ «Советскэ Союзай сэрэгэй-политическэ байдал» гэгдэн төмөтэй элхидхэлтэй агитаторнууд танилсуулагдаха байна.

Е. КОЗЛОВСКАЯ.

Улан-Удын телеграфай монитроодо противогазтайгаар хүдэлмэрилжэ байна. А. Поговой фото.

Хамаг хүсээ хабарай тарилгада!

Улаан Армингаа баатар түргэн дсбтолгы ажал дээрээ арбижуулжа илалтын ургаса туйлахын түлөө унаһын малгайгаа абангүйгөөр тэмсэе!

☆☆☆

☆☆

☆☆☆

Тарилгада бэлэдхэлэй шалгалта

апрелин 1-нээ 8 хүртэр уушн аймагай бүхы колхозоор тарилгада бэлэдхэлэйн шалта болобо.

Уушн сомоной Сталиной нэрэмжэтэ артель (түрүүлэгч нүхэр Цыдышов) поли цэвэр хэзээгүй гарахаар бэлэн болонхой байба. Колхоз болбол шэ халга, сөбөрлөлгэ, хүрээлэжэ машинна зэмсэгүү-заабарилга, агротехническэ хэв-ябуулга гэхэ мэтынгээ аймаг соогоо түрүүлэн гээ.

Уушн нүхэр Климов түрүүлэгч Калинин (Эгэтэ) нэрэмжэтэ колхоз хамаг бэлэдхэлэн шалгалтатайгаар дүүргээд,

тарилгадаа үглөө мүнөөгүй орохоор бэлэн байха юм.

Тэрэшэлэн комиссин членүүд тарилгадаа мүнөө болтор бэлэн болоодүй байһан колхозууды элирүүлэн гаргаба. Комсомольско сельсоведэй Ворошиловой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Фомин) үрһэ хааха түсэбөө мийл 30 процент дүүргэһэн байна. Тарилгада ябаха моридын ехэ туранхай байха юм.

Дутуунуудтай байһан эхэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хадаа гэмтэ ябадалаа мэдэржэ тарилгада бэлэдхэлэй энэ дары дүүргэхэ зэргэтэй.

А. ВАСИЛЬЕВ.

Сэлэнгын аймагай Загастайн сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхозой полевод О. Дандаров. А. Поповой фото.

300 гаран га борнойгоо

ИВОЛГА. Апрелин 13-ай мэдээгээр аймагай колхозууд 300 гаран гектар борнойлоод байна. «17 Партсъезд» артель 50 га, Калининай нэрэмжэтэ колхоз—40, Сталиной нэрэмжэтэ артель 40 га борнойлоо. Мүн

Гильберын сомоной Лениной, Сталиной нэрэмжэтэ колхозууд түүбэрилэн борнойгоо амхитэйгээр ябуулжа байна. Газараа түүбэрилэн элдүүрилгэдэ хамта 11 колхоз оронхой.

Г. ПЕРЕВАЛОВ.

Хахалалгадаа орохонь

ХОРИ. (Телефоноор абтаба). «Пламя», «Красный партизан», Ждановой нэрэмжэтэ колхозууд полидоо амхитэйгээр гараад, газараа элдүүрилжэ байна. «Пламя», «Красный партизан» колхозуудай ефремовскэ звенонууд борнойлго дээрэ ууу бэшэ жэшээнүүдые харуулна.

Карл Марксын нэрэмжэтэ артельдэ 15 борной худалмэрилнэ. Борнойлгодоо ороһон эдэ колхозууд үглөөнөө амхитэй газараа түүбэрилэн хахалхань. Мүн Хорин сельсоведэй Сталиной нэрэмжэтэ колхоз газараа 6 плугаар хахалжа захалба.

И. МИРОШНИЧЕНКО.

ЭДИБХИТЭЙГЭЭР ЗАХАЛАА

ЗАЙГРАЕВО. (Телефоноор абтаба). Аймагай 14 колхоз газараа түүбэрилэн элдүүрилгэдэ жэгдэрэн оронхой. Апрельн 11-эй хүсэдбэшэ мэдээгээр аймаг дотор 300 гаран гектар борнойлгодоһон байна. Ново-Брянскэ сельсоведэй сельманей нэрэмжэтэ колхоз 16 борнойгоор 145 га элдүүрилээ.

Мүн аймаг дотор 70 гектарта культиваца болон дископани хэгдэһэн байна. Саһанай уһа, һайрам тогтоолго дээрэ 180 хүн худалмэрилнэ. Эдэнэр 636 гектарта уһа тогтоһон байна. Тэрэшэлэн газар уһалха канава сөбөрлэхэ худалмэридэ 102 хүн хабаадалсана. 170 гектар тарьяалангай газар үрмэдэһэ болон суурһаа арилагдаа. Энэ худалмэридэ ябаһан колхознигууд морин болон гар тармуурнуудаар ажаллана.

Полевой худалмэринүүдэй эхилһэн түрүүшын үдэрһөө өйшө колхознигууд үнгэрэгшэ жэлэйхинэй үлүү ехэ эдибхитэйгээр ажаллажа байна.

П. МЕТЛЯЕВ, А30-гэй главна агренем.

Комсомолецуудай уялганууд

Хэжэнгын аймагай комсомолецууд сэрэгэй гурбадахи хабарай тарилгые хаһа саг соонь үнгэргэлсэхэ тушаа аймагайнгаа колхозуудта горьтойхон туһаламжаниуды үзүүлэхэбди гэжэ уялганууды абанан бэлэй.

Хэжэнгын МТС-эй комсомолецууд тракторна худалмэрингөө түсэбтэ тарилгын үедэ 125 процентһээ доошо бэшэ дүүргэһын түлөө мүнөө бэлэдхэлэй худалмэри эршэмтэйгээр ябуулжа байна.

З. УГРЮМОВА.

Звенонуудай мурьсөөн

«Социализм» колхоз (Сэлэнгэ) һайл бэлэдхэлтэйгээр полидоо гараад, газараа элдүүрилгые эршэмтэйгээр ябуулжа байна. Колхоз болбол үбгэд хугшадэй суглаа үнгэргэжэ үндэр ургаса хуряаха али бүхы аргануудые хараалба. Тийн, мүнөө үедэ поли дээрээ заняинуудые ябуулжа плугшад, сеялкэшэд, борнойлодоо хабаадуулна.

Полевой худалмэридэ гараһан звено бүхэн мурьсэхтэй. Залуушуудай звеногой 6 плугшад, 2 борнойлод болон сеялкэшэд гектар бүхэнэй 10 центнер доошо бэшэ ургаса абахые уряалан ондоо звенонуудта мурьсэһэн байна.

Колхозой правлени болон парторганизаци хадаа мурьсөөндэ илаһан звенодо барюулхын тулада дамжуулгын Улаан туг болон шагнал байгуулаа. Мүн стахановецууд, ударнигуудай эдэлхэ стол түхээрэгдэһэн байна.

Полевой станины заһагдажа ариг сөбөр түхэлтэй болгогдонхой, тэндэнь саг үргэлжэ ханын газетэ, дайшалхы хуудаһанууд гаргагдана.

Б. ЦОНТОВ.

ҮҮЛЭЙ жэлнүүдтэ республикын олоншо колхозуудта үбһэ гэжээл бэлэдхэл хадаа үхэр маһаа тоо толгойн олошорон ябадалһаа нилээд гээгэ абана. Тэрээн дээрэһээ үбэсэгтэ колхозууд үбһөөр дүүхэр малынь олоор үхэдэг тохелдоно.

Мүн юун дээрэһээ болоһон сабшалангай ба бэлшээр газары бригаданууд боһолай ферменүүдтэ даалгагдэггүй, хайхарамжагүй байсабшалан хадалангаа зүрхэлжэ шададаггүй байхадань үбһэ ногоон багаар цаг байна. Луговодческо звенууд хадаа сабшалангай бэлшээрин газары һайгуулжа тушаа агротехническэ заабарине хүсэд һайн үлүгэгүй. Колхозуудай мени болон газартарьяалангануудай зүгһөө герасимовскэ звенонуудай худалмэридэ һайн туһаламжа үзүүлэгч байһан хадаань, тэдэнэр сабшалангаа һайжаруулжа тухай бэлэй ехэ юумэ хэдэггүй болоһон байха юм.

Шар нимэһээ, газартарьяалангануудта худалдэгүүд колхозуудай сабшалангангы һайжаруулжа тухай бэлэй ехэ анхаралаа табижа луговодческо звенонуудай хүсэд бодото туһаламжа болон тэдэниие үдэр бүридэ эрхэлжэ байха ёһотой.

Үтэг буусын газары һайжаруулжа

☆☆

Н. БОЛОДОН,

Бүхэсоюзна тэжээлэй институтдай ахалагша научна сотрудник

☆☆☆

Тийн сабшалангай ба бэлшээрин газары үтэгжүүлэн һайжаруулжа үлэмжэ ашагтай һайн арга юу байһаб гэхэдэ: хэдэн үешн үе соо улад зоной туршалга хэжэ, үбһэ ехээр ургуулдаг үтэг болон буусанууды бии болгохо ябадал болоно гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Баруун аймагуудта (Иркутска область) үтэг гэхэ гү, али аргал шөбхэ тараажа хурьһажүүлһэн сабшалан бии болгохо тушаа үни холоһоо хойшо ашагтай арга хэрэглэдэг байна. Тиймэ сабшалангай газар гектар бүриһөө 100—120 центнер үбһэ үгэдэг юм. Тийхэдэ зүүн аймагуудта тиймэ газары бууса гэжэ нэрлэдэг. Хэрбээ тэрэниие һайнаар уһалаад байгаа хада, мүн лэ га бүриһөө 100 центнер үбһэ үгэхэ болоно. Колхозуудай луговодческо звенонууд үтэг буусын сабшалангай болохо гэжэ оролдохо зэргэтэй. Тэдэнэр колхоз бүхэндэ үтэг болоһон газары олоод, тэндэхи газары һайжаруулжа ажал хэжэ эхилжэ зэргэтэй. Тийхын хажуугаар шэнэ үтэгүүдые бии болгохо участогууды шэлэжэ олоод, тэндэхи газарынь жэгдэлхэ, модо шулуусынь түүжэ хаяха, уһалха канава һубаг татаха, аргал шөбхэ гаргажа тарааха гэхэ мэтын худалмэри хэжэ хэ-

рэгтэй. Урдань үтэг байһан газары уһалаад ба шөбхэ тараагаад байбал, тэрэнь шэнэ газарта орходоо һураггүй ехэ үбһэ ногоо үгэхэ байһынь луговодууд ойлгохо зэргэтэй.

Уһалуурини газар дээрэ шөбхэ тараагаад байхада ургасань һайн байхаһаа гадна, тэндэхи үбһэ ногооний шэмэ шүүһэниинь һайн байдаг.

Үтэг гэшэ хаана-яанагүй сабшалангай газарта байдаг ба байжашы болохо юм. Тэрэндэ үлэн-хяагтай үбһэ ургадаг шийгтэй гол газарһаа эхилжэд ая-гангатай хуурай добо газар хүртэр хэрэглэгдэхэ юм. Зүгөөр, нойтон гол бэшэ, харин шэнэ газар дээрэ үтэг хэбэл эгээн таатай зохид байха юм. Тийхэдэ үжэһэн хуушан шөбхэ тараабал һайн байдаг. Тэрэниһээ гадна, һайнаар бэлдэһэн компост тараагаад үтэгжүүлэхэдшы болохо.

Үбэлэй сагта шөбхэ гаргахандаа гектар бүридэ 40-һөө 60 тонно хүртэр тараагдахаар нэгэ нэгэ шаргаар дойбод шэнгээр адхаха болоно. Энэ жэлдэ республикын колхозууд 872.700

тэргэ шөбхэ гаргахы түсэбтэй, тэдэ энээгээр хизаарлажа болохогүй, үтэг сабшалангы ехэ болгохын тулада ондоошы арга хэрэглэхэ шухала.

Нимэ зорилгоор колхозууд сабшалан хадалан дээгүүрээ хабаржаан-намаржаанууды түхээржэ, зунай сагта бэлшээр дээгүүрээ хони малаа байлгажа, газараа үтэгжүүлдэг болохо зэргэтэй. Тэндэ 15—20 хоног соо хони малаа байлганан бэсэрээ нүгөөдэ газарта нүүжэ ошоходонь тэндэ үлэһэн аргал шөбхэнь тармуураар гү, али балуураар тараагдадаг юм. Зүгөөр, илангаяа зунай сагта шөбхынь жэгдэ һайнаар тараагагүй ушарһаа үбһэ ногооний гандаха ябадалһаа һэргылхэ шухала. Юрэ уһалагдадаггүй добо газар дээрэ түргэ-түргэн шөбхэ тарааха хэрэгтэй. Гансал уһалуурини сабшалангы үе-үе болоод лэ (гурбан жэл болоод) үтэгжүүлжэ байхада зохино.

Үтэг-буусын сабшалангай болходоо тэрэниие уһалха арга түхээржэ хэрэгтэй.

Герасимовскэ звенонуудай дүршэлэй ёһоор сабшалангай газары апрелин хахад багта 8—10 сантиметр гүнзэгыгөөр уһаламсаараа тэндэ аргал шөбхынь тараагаад һайса баллаха хэрэгтэй. Энээнэй һүүлээр хоёр не-

дели болоод байхада 12—15 сантиметр гүнзэгыгээр уһалха болоно. Баһа үбһэ ногооний сөсгөлэхын урда тээ үшөө дахил уһалха. Тийхэдэ үни удаан бэшэ аад, һайса уһалха байна.

Һайн ургасатай үтэг бууса дээрэ жэлдэ хоёр дахин сабшандаг болохо. Тийхэдэ түрүүшын ургасы сабшала абаһанайнгаа һүүлээр үхэр мал бэлшээнтэйгөөр газарынь хурьһэндэ тэжээл үгэхэ ушартай.

БМАССР-эй Наркомземэй захиралтын ёһоор энэ жэлдэ тарьяаналай бригада бүхэндэ дүрбэ-табан хүнтэй луговодческо звенонууд бии болгогдохо байна. Тийгэбэл колхозуудта луговодуудай худалмэрине һэргэхэнь лабтай. Эдэ звенонуудай муугаар худалжэ байһан гол шалтаганиинь юум гэхэдэ: тэндэ ажаллажа байһан хүнүүд ходо һэлгэдэг зантай. Мүн тэрэшэлэн луговодческо звенонуудай хэһэн ажалынь хуһынь түлэхэ тухай асуудал эсэһэн шийдхэгдээгүй. Ушар нимэһээ, БМАССР-эй Наркомзем тус асуудалы һайса бодожэ үзөөд, урмашуулжа хэмжээнүүдые зохиохо зэргэтэй.

Сабшалан хадалангы һайжаруулжа хэрэглэхэ гол шухала агротехническэ заабаринууд тухай богонихоноор хэлэхэ зуураа, республикын газартарьяалангай органууд болон колхозуудай правленинууд луговодческо звенонуудай худалмэрине дары һэргэхэ бээ гэжэ сохом найданабди.

Ц. Цымпиллов.

Александр Магросовто

Гуламтамнай... Чернушки тоскон
Гашуудал үзөш даа
Немцын гарта.
Эй ши, эрхэ сүлөө,
Үнэтэйш даа бусахадаа
Манайгаа гэртэ.
ДОТ-до мүлхжэ дүтэлхэдэш
Жаргал, үхэл хажуудаш.
Урагшаа солбон даб гээш.
Үнэхөөр илалта энэ гээш.
Абарга ДОТ-ын амыс
Сээжээрэ бүглэхэ зоригтой,
Аюулга үхэлэй тамыс
Шунаараа хүнхэхэ хэшэгтэй
Гайхамшаг баатар түрөөл,
Галаб үе соо мүнхэжөөл!
Ураалгаа унгитай, зүрхэндэш
Илалтын эрдэни олдоо юм.
Солдат шиираг шарайдаш
Солото алдар харагдаа юм.
Үхэл халхалхан зүрхэндэш
Баатарай хүлдэ лугшаба.
Үргэн найхан дурдэш
Үеын соло алдаршаба.

Майн урда тээхи мүрүсөөн

Колхознигуудай мүрүсөөн

Ахын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой членүүдэй дунда Майн урда тээхи социалистическэ мүрүсөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Мал үсхэбэрлхэ гүрэнэйгөө түсэбье 1944 оной нюурта үлүүлэн дүүргэнэйгээ түлөө ВКП(б)-гэй айкомой болон ажалшадай Советүүдэй аймагай гүйсэдхэхэ комитетэй дамжуулгын Улаан туг абажа шадаа.

Социалистическэ мүрүсөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ эндэхи агитаторнууд угаа эдибхитэйгээр хабаадалсадаг байна.

Тус колхозой партийна эхил организациин секретарь нүхэр М. Разухаев гэгшэ колхозойнгоо членүүдэй дунда нийтэ-ойлгууламжын хүдэлмэриие тон ойлгосотойгоор ба эршэмтэйгээр ябуулдаг байна.

Д. ИМЕЕВ.

Эрхимээр хүдэлмэрилнэд

Нүхэр Прокопьев директортай гүрэнэй заводой коллективэйхидэй дунда Майн урда тээхи социалистическэ мүрүсөөн үргэн далайсатайгаар эрхилэгдэнэ.

Тус заводой нүхэр Фирсов начальнигтай цехын коллективэйхид мүнөө мүрүсөөндэ түрүүлжэ ябанад. Эндэхи хүдэлмэришэд ажалай жаяг заршамыс нэгэнье хазгайруулаагүй, үлэрийнгөө даалгабарине ходооо үлүүлэн дүүргэдэг байха юм. Тэрэньнээ гадна, нэгэнье голоднор гаргаха ябадалыс хээгүй.

Нүхэр Гармаев мастертай группын хүдэлмэришэд март харынгаа программьс дүүргэхэ талаар цех соогоо гээгдэнги байдалтай байгаа бэлэй. Теэд стахановцууд нүхэд Гуслев, Ланин, Суворов, Крылов гэгшэд социалистическэ туһаламжа үзүүлжэ, тэрэ группые түрүү зэргэдэ гаргажа шадабад.

Шэнэ предпритяинууд баригдажа байна

ТАМХИНАЙ ФАБРИКА

Улан-Удэ городто тамхи бол-босоруулха фабрика байгуулагдаад, хүдэлмэрилжэ эхилбэ. Энэ фабрика болбол сүүдхэдэ 1.5 тонно тамхи болбосоруулха хүсэгтэй юм.

Мүнөө дээрэ сүүдхэ бүридэ 0,6 тонно тамхи болбосоруулан гаргажа байна.

Үаяар, ССР Союзай Эдэе хоолой ажайүлэдбэринин Наркомаг тус заводто элдэб зүйлэй түхээрлэгэнүүдые өльгээхээр байна.

Тус заводой хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй дунда Майн урда тээхи социалистическэ мүрүсөөн үргэнөөр эрхилэгдэнэ.

МОТОР ЗАНАХА ЗАВОД

Трактор болон бусад орёошын техникэтэй машинануудай моториуудые зайбарилха завод бариха хүдэлмэри юрэнхи дээрэ дүүргэгдэжэ байна. Энэ завод болбол Сэлэнгын аймагай территори дээрэ баригдажа байна. Үаяар тус заводой түхээрлэгын монтаж өхилэгдэхэнь.

Барилгын хүдэлмэриие амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө тус заводой барилгада хабаадалсаһан хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад Майн урда тээхи социалистическэ мүрүсөөн үргэнөөр эрхилнэ.

СЭМБЭ НЭХЭХЭ ФАБРИКА

ССР Союзай бүд нэхэхэ ажайүлэдбэринин Наркомадаг системээр манай Улан-Удэ городто сэмбэ нэхэхэ фабрика баригдахаар бэлэдхэгдэжэ байха юм.

Мүнөө энэ фабрикын барилгын хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулагдажа байна.

Тус фабрика болбол жэлдэ 800.000 метр эрхим найн шагартай нарин сэмбэ гаргаха хүсэгтэй юм. Ийгөөд байхадаа манай республика соо ажайүлэдбэринин предпритяинууд сэрэг дайнай үдэшье наань халбаран хүтжөжэ байһаниинь элитэ гэршэлнэ.

АРАДАЙ УРЛАЛАЙ РЕСПУБЛИНЫН БАЙШАНДА

Хүдэе нютагуудай уран найханай самодетельностинин кружогуудые хүтэлэгшэдэй эрдэм мэргэжэлынь дээшэлүүлхын зорилгоор арадай урлалай республикын байшан болбол 40 хүниие нургаха тусхай курса нэхэхэ гэжэ бэлэдхэл түхээрэлжэ хэжэ байна. Тус курса хадаа 60 часай программатай юм.

ФОЛЬКЛОР БОЛОН ЛИТЕРАТУРНА КАБИНЕТ

Пединститудай бурят факультэдэй дэргэдэ фольклор ба литературын кабинет бии болохонь. Мүнөө жэлдэ тэрэ кабинет Сэлэнгын ба Закаменай, Хоринин ба Яруунын аймагуудта экспедици эльгээжэ, тэндэхи зоной хэлэдэг үгэ хүүрнүүдые шэнжэлэн үзэхэ зорилго табинхай. Тус кабинетые доцент нүхэр Бертагвез хүтэлнэ.

Шэнэ номууд

Бурят-Монголой Гүрэнэй хэблэл мөнэ һаяар хэдэн олон шэнэ ном дэбтэриүүдые хэблэжэ гаргахань. Тэдэнь ямар номууд байха юм гэхэдэ:

1. В. М. Молотов—Оборонын ба Гадаада хэрэгүүдэй Наркомадуудые нийтэ-союзнайаа союзно-республиканска болгожо шэнэхэн байгуулха тухай, (СССР-эй Верховно Советэй X Сессии дээрэ хэлэнэ элидхэл). Энэ хадаа ордод буряг хоёр хэлээр дээрэ хэблэгдэхэ юм.
2. Хабарай тарилга дээрэ моридые найнаар харуулалха ба унаха тухай заабари.
3. Тракторисада захяа. Энэ хадаа трактор машиняа хайшан гээд найнаар хүдэлгэхэ ба гамнажа хаража ябаха тухай заабари мүн.

ОВОЩЬ ТАРИХА СОВХОЗ

Иволгын аймагай овошньо совхоз шэнээр бии болгогдоо. Мүнөө жэлдэ энэ совхоз болбол 50 гектар газар дээрэ элдэб түрэлэй овошньо культурануудые тарихаар бэлэдхэлэй хүдэлмэри эрхилэгдэжэ байна.

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ЭРТЭ УРДЫН ТҮҮХЭ ТУХАЙ

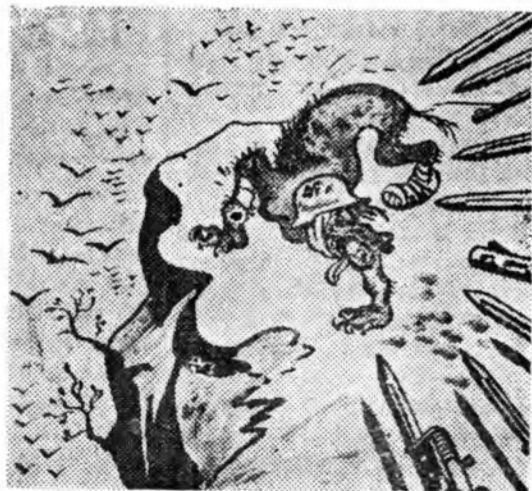
Апрелин 20-до ГИЯЛИ-тин түүхэ шэнжэлхэ секторэй заседани болохонь байна. Тэндэ хоёр элидхэл хэгдэхэ юм гэбэл: тус институтай ахалагша научна сотрудник нүхэр Г. Н. Румянцев—«Бурят-Монголой анхан бии болоһон тухай» ба нүхэр Е. М. Залкинд «Бурят-Монголой эртэ урдын түүхэ домогой зарим нэгэн асуудалигууд тухай» (Зөгээгтэ аба гэдэг тушаа) элидхэлнүүдые хэхэ болоно.

Үхэлэйнгөө нүхэнэй амһар дээрэ

«Германска верховно командозани хадаа германска сэрэгүүдэй үлэгдэлнүүдые хүтэлбэрлхэ ябадалаа гартгаа баатар бариха байна» гэжэ немецкэ мэдээн соо хэлэгдэнэ гэнэ.

Гитлеровскэ командозанин: Гартга баатар бариха «Үлэгдэлнүүдын» хадаа Үмдэн малгай хоёр лэ.

Үйлэ муутай Гитлерэй Үхэлэйн хара нүхэн Үдэр час бүхэндэ Улам ойро болонол.

Бор. Ефимовэй зург.

ХИЛЫН СААН

Союзнигуудай авиацион Германида айхабтар шанга довтолгонуу хэбэ

ЛОНДОН, апрелин (ТАСС). Хуулига мэдэһөөр, үсэгэлдэр Ошерле Бернбургдэхи авиационно дуудта американска хүнд бардировцигуудай олоороо толхо үедэнь союзни авиацион Германида мүн хабтар шанга довтолго хэһэн байгаа.

Союзнигуудай авиацион довтолгонуу

ЛОНДОН, апрелин (ТАСС). Союзнигуудай бомбардировцигуудай соединенинүүд «Мессер» гэжэ самоледуудые бүтээгэжэ байдаг Винер-Нейшхи (Австриин) гурбан довтолго хэбэ гэжэ агентство дамжуулна. Мүшэлэн Бадфеслауда байһанер-Нейштадтаа хойгуур Ирабенд Марктда байгаа -Нейштадтаа зүүн-хойш миллин газарта) самолдетальнуудые бүтээһэн байһан заводууд дээгүүр тонно бомбо хаягдаа.

ЛОНДОН, апрелин (ТАСС). Апрельин 13-ай гүүр английска авиаци Франциин эрье зүбшан Германиин сэрэгэй байрагануудта довтолбо гэжэ таар мэдээсэгдэбэ.

Апрелин 13-ай үе американска дунда зэргэ бардировцигууд Хойто Фронт ба Бельгидэ байгаа байрагануудта довтолго хэбэ.

Италидахи дайны ябуулганууд

ЛОНДОН, апрелин (ТАСС). Хуулига мэдэһөөр, Кассинобаа хойгуу санай бага зэргээр хэбэ кань сухаруулан соо байха. Бүхы фронтнууд патрульнуудай дайшалханууд болоо.

Авиаци Италидахи дайны сэрэгэй объектүүдтэ ба лавин эрье шадарай худалдаа-наймаанай судладо довтолго хэжэ үргэлжэлдэг.

Харюусалгата редактор Ц. Г. ГАЛСА

Гүрэнэй Бурят-Монгол Ленинэй орденто хүгжэмтэ-драмын театры МҮНӨӨДЭР

„ВАХЧИСАРАЙС ФОНТАН“

4 акттай балет. Үдэшын 8 час 30 минут эхилхэ. Кассаны үдэрэй 2 часна үдэшын 9 час болтор нээлгэтэй.

«ПРОГРЕСС» Суд идэт.

«ЭРДЭМ» Украина.